

ЕКОНОМІКА У СФЕРІ СПОРТУ: ХАРАКТЕРНІ ОСОБЛИВОСТІ

Конорчук Д.В.

*Науковий керівник: Шевченко О.В., к.ю.н., доцент
Державний торговельно-економічний університет*

У світі фізичне виховання та спорт є важливою сферою економіки. Вона забезпечує здоров'я нації, зміцнення моральної та фізичної стійкості, підвищення культури населення.

Спорт та фізичне виховання є органічною складовою економічної системи, об'єктом якої є державне регулювання та ін. Як складова частина суспільного життя, спорт може існувати у тісному зв'язку зі всією можливою економічною, політичною системою суспільства. Наразі створення нових моделей фізичного виховання створюються на нових економічних і правових відносинах, які спрямовані на взаєморозуміння суб'єктів [1].

Науковці вивчають сферу спорту та фізичне виховання з точки зору впливу на них економічних процесів, так, можна виділити прикладну дисципліну «Економіку фізичної культури», чи як науку «Економіка фізкультури та спорту».

Економіка фізичної культури та спорту являє собою прикладну дисципліну, яка входить до комплексу економічних наук, що вивчають господарську діяльність окремих економічних суб'єктів та суспільства в цілому з метою пізнання природи цієї діяльності, прогнозування та регулювання економічних процесів. Більш конкретно, економіка фізкультури та спорту – це наука, що вивчає методи вирішення завдань, що виникають у сфері спортивних відносин, пов'язаних із використанням матеріальних, трудових, фінансових та інших ресурсів на рівні спортивних організацій та суспільства загалом [2].

Економічна система у сфері фізичного виховання та спорту має свої певні особливості, які можуть залежати від різних факторів, такі як: тип діяльності, масштаб, конкуренція на певному ринку, національна культура, політика держави і т.д. Узагалі, економічна діяльність у сфері фізичного виховання та спорту має свої особливості, що потребують особливої уваги з боку бізнесу та держави. Розвиток інфраструктури, наукових досліджень, технологій та інновацій, соціальна відповідальність та здоровий спосіб життя - це лише декілька аспектів, які потребують уваги при економічній діяльності у цій галузі.

Однією з особливостей економічної діяльності у сфері фізичного виховання та спорту є сезонність. Деякі види спорту популярні лише в певні періоди року, що може призвести до сезонної зміни попиту на послуги з фізичного виховання та спорту. Це може стати викликом для бізнесу в цій галузі, оскільки він повинен планувати свою діяльність та управляти фінансами з урахуванням сезонних змін попиту. Наприклад, відпочинок у Буковелі, за статистичними даними, взимку відбувається більший попит людей і від цього відпочинок взимку коштує дорожче, ніж влітку [3].

Іншою особливістю економічної діяльності у сфері фізичного виховання та спорту є значна конкуренція між підприємствами, що пропонують послуги у

цій галузі. Через конкуренцію важче обирати потрібний товар, потрібний для тієї чи іншої сфери, оскільки кожне підприємство має різних постачальників і від цього залежить якість товару. Тому бізнесу важливо знайти свою нішу на ринку та надавати якісні послуги, які відповідають потребам клієнтів.

Також важливо звернути увагу на високі витрати на обладнання та інфраструктуру для забезпечення безпеки та комфорту клієнтів. Відповідно до законодавства, підприємства, що займаються фізичним вихованням та спортом, повинні дотримуватися стандартів безпеки та забезпечувати своїх клієнтів необхідним обладнанням та умовами для тренувань та занять. Це може вимагати великих витрат на закупівлю спеціалізованого обладнання та його підтримку в гарному стані. Крім того, підприємства мають забезпечувати чистоту та гігієнічні умови для клієнтів, що також може призвести до додаткових витрат на прибирання та засоби для дезінфекції.

Держава також відіграє важливу роль у розвитку економічної діяльності у сфері фізичного виховання та спорту. Верховна рада України як єдиний орган законодавчої влади, забезпечує створення нормативно-правової бази розвитку фізичної культури і спорту. Організаційні засади сфери фізичної культури і спорту, визначені Законом України «Про фізичну культуру і спорт» [3], до якого, станом на сьогодні, двадцятьма вісьмома законодавчими актами було внесено відповідні зміни і доповнення, що говорить про розвиток цієї сфери.

Кабінет Міністрів України здійснює координацію дій центральних і місцевих органів виконавчої влади та місцевого самоврядування у реалізації державної політики у сфері фізичної культури і спорту. З цією метою впродовж 31 року видано більше ніж 100 постанов та розпоряджень. Уряд також сприяє у вирішенні питань спорту щодо вищих досягнень. Так, Прем'єр-міністр України за посадою очолює Організаційний комітет з підготовки і участі спортсменів України в Олімпійських і Параолімпійських іграх, Всесвітніх іграх глухих, Всесвітніх Універсіадах.

Уряд сприяв Федерації футболу України у підготовці до участі у другому етапі тендеру на право проведення фінальної частини чемпіонату Європи 2012 р. з футболу в Україні та Республіці Польща [4], а Міністерство молоді та спорту України, як центральний орган виконавчої влади з фізичної культури і спорту, спрямовує діяльність на формуванню оптимальних суспільних відносин між державою та всіма учасниками спортивного руху (Національним олімпійським комітетом України, Національним комітетом спорту інвалідів України, Спортивним комітетом України, фізкультурно-спортивними товариствами, спортивними федераціями та іншими громадськими організаціями фізкультурно-спортивної спрямованості). Тобто, держава регулює діяльність у цій галузі через встановлення законодавчих норм та стандартів безпеки.

В умовах високої конкуренції та відповідальності за здоров'я людей, бізнес у цій галузі повинен мати відповідальний та професійний підхід до своєї діяльності, а органи державної влади, в свою чергу, повинні допомагати розвивати дану сферу спорту, оскільки це є важливий внесок у майбутнє нашої країни.

Література:

1. Смоляр І.Є., Музиченко Я.О., Дельнова Г.В. Спорт: економіка, політика, культура. Опис тематичної виставки Універсального підсобного фонду Відділу комплексного бібліотечного обслуговування. URL: <http://www.nbu.gov.ua/node/4872>.
2. Економіка та спорт. Економічні відносини у сфері фізичної культури та спорту. Економіка спорту, теоретичні аспекти та перспективи розвитку. URL: <https://1ppa.ru/uk/the-book-of-incomes-and-expenses/ekonomika-i-sport-statya-ekonomicheskie-otnosheniya-v-sfere-fizicheskoi/>
3. Про фізичну культуру і спорт: Закон України від 24.12.1993 р. №3808-ХІІ – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3808-12#Text>
4. Особливості І Перспективи Розвитку Системи Управління Сферою Фізичної Культури І Спорту. URL: <https://sportbuk.com/2011/03/18/osoblyvosti-i-perspektyvy-rozvytku-systemy-upravlinnya-sferoyu-fizychnoji-kultury-i-sportu/>.

МЕТОДИКА РОЗВИТКУ СПРИТНОСТІ ТА КООРДИНАЦІЙНИХ ЗДІБНОСТЕЙ

Корчма С.В.

Науковий керівник: Безніс О.Є., ст. викладач

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

Поряд з розвитком швидкості, сили, витривалості студентам необхідно розвивати такі важливі рухові якості, як спритність та координаційні здібності.

Поняття координованості та спритності як рухових якостей близькі за суттю, але не ідентичні, їх об'єднує спільність вимог, що пред'являються до рухової сфери людини, а різниця в тому, що спритності характерна раціональність і економічність рухів в ситуації, що виникає, а для координованості - швидкість і точність відтворення рухів.

Тобто, спритність можна розглядати як здібність вирішувати рухові завдання раціонально, економічно і кмітливо в миттєво виникаючих ситуаціях. Спритність і види складної реакції (реакції з вибором і на рухомий об'єкт) схожі за своєю суттю. В спритності, як і в складних рухових реакціях, фізичне і психічне є органічною єдністю. Різняться загальна спритність і спритність в окремому виді спорту чи виді діяльності, тобто специфічна спритність, що характеризується високим рівнем удосконалення у виконанні спортивної справи або трудової операції. В структурі координаційних здібностей спортсмена, в першу чергу, слід виділити сприйняття та аналіз особистих рухів, наявність образів, динамічних, часових й просторових характеристик рухів свого тіла і різних його частин в складній взаємодії, розуміння поставленої рухової задачі, формування плану і конкретного способу виконання руху.

Важливим фактором, що визначає рівень координації, є також оперативний контроль за характеристикою виконуючих рухів і обробка їх результатів.

Рівень координаційних здібностей залежить і від моторної (рухової)